

МІНІСТЕРСТВО НАУКИ І ОСВІТИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Заступник керівника
(проректор з науково-педагогічної роботи)

Микола АФАНАСЬЄВ

Митна логістика

робоча програма навчальної дисципліни

Галузь знань **07 Управління та адміністрування**
Спеціальність **072 Фінанси, банківська справа та страхування**
Освітній рівень **перший (бакалаврський)**
Освітня програма **Митна справа**

Статус дисципліни **базова**
Мова викладання, навчання та оцінювання **українська**

Завідувач кафедри митної справи та оподаткування

 Вікторія ТИЩЕНКО

Харків
2020

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри митної справи та оподаткування

Протокол № 1 від 20.08.2020 р.

Розробники:

Єніна А.О., к.е.н., доц. кафедри митної справи та оподаткування

Москаленко Н.О., к.е.н., доц. кафедри митної справи та оподаткування

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

Анотація навчальної дисципліни

Логістика представляє собою науково-практичний напрямок, безпосередньо пов'язаний з пошуком нових можливостей підвищення ефективності матеріальних потоків. Митна логістика існує поряд із зовнішньоекономічним обігом. Логістична система повинна враховувати й узгоджувати процеси руху товарів через митний кордон України від укладання зовнішньоекономічних контрактів до митного оформлення зовнішньоекономічних операцій, значно прискорювати цей процес, а також бути основою при подальшому стратегічному прогнозуванні та плануванні. Зростаючий інтерес до логістики в Україні зумовлює необхідність підготовки висококваліфікованих спеціалістів.

Мета навчальної дисципліни: формування у студентів компетентностей щодо митної логістики, організації та планування взаємодії з митними органами.

Для досягнення мети поставлені такі основні **завдання**: вивчення сутності, функцій та ролі митної логістики у ринковій економіці; еволюційного розвитку митної логістики; видів логістичних систем; суб'єктів логістичної діяльності; характеристик ланцюгів поставок; особливостей митного оформлення експортно-імпортних операцій.

Низку теоретичного матеріалу студентам необхідно вивчити, використовуючи рекомендовану літературу, конспекти лекцій та записи практичних і семінарських занять, методичні вказівки та посібники для вивчення матеріалу навчальної програми. З метою розширення знань студентів з дисципліни «Митна логістика» навчальними планами передбачається певний обсяг годин на самостійну роботу. Це сприяє вивченню теоретичного матеріалу, розвитку здібностей студентів до самостійного прийняття рішень щодо створення схем логістичного управління товарними потоками, що переміщуються між державами.

Навчальна дисципліна «Митна логістика» належить до базових навчальних дисциплін професійного циклу.

Характеристика навчальної дисципліни

Курс	3
Семестр	1
Кількість кредитів ECTS	6
Форма підсумкового контролю	іспит

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Пререквізити	Постреквізити
Податкова система	Митна безпека
Фінанси підприємства	Експертиза товарів в митній справі
Основи ЗЕД та митної справи	Митні режими
Економіка підприємства	Митна політика
Податкова політика	

Компетентності та результати навчання за дисципліною

Компетентності	Результати навчання
СК15. Здійснювати митне оформлення товарів в різних митних режимах, процедури митного контролю, визначати митну вартість товарів, визначати умови постачання товарів згідно Інкотермс-2020	ПР25. Уміння володіти принципами та методами визначення митної вартості товарів, методикою здійснення митного контролю та митного оформлення товарів, володіти інформаційно-аналітичним забезпеченням та інформаційними системами та технологіями в митних органах
СК.16. Застосовувати методи нетарифного регулювання ЗЕД для забезпечення митної безпеки держави; координувати роботу з	ПР26. Здійснювати митне оформлення товарів в різних митних режимах, процедури митного контролю; визначати митну вартість товарів,

<p>фінансово-кредитними органами щодо валютного регулювання; координувати діяльність з іноземними митними та фіскальними органами щодо дії угод про уникнення подвійного оподаткування</p>	<p>визначати умови постачання товарів згідно Інкотермс-2020, застосовувати методи нетарифного регулювання ЗЕД для забезпечення митної безпеки держави; координувати роботу з фінансово-кредитними органами щодо валютного регулювання; координувати діяльність з іноземними митними та фіскальними органами щодо дії угод про уникнення подвійного оподаткування</p>
--	--

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретико-методичні аспекти митної логістики

Тема 1. Митна справа та митна політика держави.

- 1.1. Поняття про митну політику держави.
- 1.2. Концепція організації митної справи.
- 1.3. Завдання та функції митних органів.
- 1.4. Підприємство, як суб'єкт зовнішньо-економічної діяльності.
- 1.5. Взаємодія підприємств з митницею.
- 1.6. Система Єдиного вікна

Тема 2. Теоретичні основи митної логістики.

- 2.1. Основні поняття та категорії митної логістики. Еволюція митної логістики.
- 2.2. Поняття та види логістичних систем.
- 2.3. Сутність та види потоків.
- 2.4. Логістичні операції та їхні види.

Тема 3. Основи митної логістики на підприємстві.

- 3.1. Місце митної логістики на підприємстві.
- 3.2. Планування митно-логістичної діяльності підприємства.
- 3.3. Показники ефективності логістичної системи.

Тема 4. Суб'єкти логістичної діяльності у митній справі.

- 4.1. Митний брокер. Обов'язки і відповідальність митного брокера.
- 4.2. Митний перевізник. Правові основи діяльності митного перевізника.
- 4.3. Контроль митних органів за окремими видами діяльності підприємств.
- 4.4. Магазили безмитної торгівлі.
- 4.5. Митні склади.
- 4.6. Вільні митні зони.
- 4.7. Склади тимчасового зберігання та вантажний митний комплекс.

Тема 5. Визначення та характеристика ланцюгів поставок.

- 5.1. Економічна сутність логістичного ланцюга поставок.
- 5.2. Структура логістичного ланцюга поставок.
- 5.3. Фактори, що впливають на структуру ланцюга поставок.

Змістовий модуль 2. Спеціальні митні процедури в логістичній діяльності

Тема 6. Перевезення, зберігання і розпорядження товарними потоками, що перебувають під митним контролем

- 6.1. Порядок зберігання товарів, транспортних засобів комерційного призначення на складах митних органів.
- 6.2. Порядок оформлення товарних потоків, що переміщуються між митницями на територію України.
- 6.3. Застосування Митної конвенції про міжнародне перевезення вантажів з використанням

книжки МДП.

Тема 7. Особливості митного оформлення експортно-імпортних операцій

7.1. Мета, місце і час митного оформлення товарів та транспортних засобів.

7.2. Попередні операції, їх призначення та застосування у процесі митного оформлення.

7.3. Декларування

Тема 8. Переміщення і пропуск товарів через митний кордон України. транспортних засобів комерційного призначення

8.1. Митні процедури при переміщенні товарних потоків через митний кордон України різними видами транспорту.

8.2. Митні формальності при переміщенні товарів через митний кордон України різними видами транспорту.

Тема 9. Логістичний документообіг в організації митної справи

9.1. Класифікація та форма зовнішньоекономічних договорів.

9.2. Техніка підготовки, укладання та виконання зовнішньоекономічного контракту.

9.3. Типова структура міжнародного контракту.

9.4. Особливості заповнення транспортної документації при здійсненні міжнародних перевезень.

Тема 10. Оптимізація митних платежів

10.1. Порядок нарахування та стягнення митних платежів та податків при митному оформленні.

10.2. Оптимізація митних платежів: завдання та методи.

Перелік лабораторних занять, а також питань та завдань до самостійної роботи наведено у таблиці "Рейтинг-план навчальної дисципліни".

Методи навчання та викладання

У процесі викладання навчальної дисципліни для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів передбачене застосування як активних, так і інтерактивних навчальних технологій, серед яких:

- лекції проблемного характеру;
- міні-лекції;
- робота в малих групах;
- семінари-дискусії.

Порядок оцінювання результатів навчання

Система оцінювання сформованих компетентностей у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, семінарські, практичні заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою. Контрольні заходи включають:

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення практичних (лабораторних) робіт у формі: виконання самостійних лабораторних робіт.

модульний контроль, що проводиться у формі поточних модульних контрольних робіт.

Практичні (лабораторні) заняття:

Під час практичних (лабораторних) занять студенти виконують 2 лабораторні роботи у вигляді дослідження у якому студенти повинні визначити певні проблеми за заданої тематикою та запропонувати шляхи їх вирішення. Максимальна оцінка за кожну лабораторну роботу 10 балів. Максимальна кількість балів за обидві лабораторні роботи – 20 балів. Перша лабораторна робота проводиться за результатами розгляду перших 4 тем, а друга - за

результатами розгляду 6 - 8 тем.

Обсяг проведеного дослідження складає 6 – 9 сторінок. Тематика завдання розміщена на сайті ПНС. Критерії оцінювання:

5 балів – визначення проблематичних аспектів за заданою темою;

2 бали – перелічені запропоновані шляхи вирішення зазначених проблем за заданою темою;

2 бали – розгорнуто прописано механізми вирішення зазначених проблем з урахуванням міжнародного досвіду;

1 бал – висновки за дослідженням та структура подання.

Підсумковий модульний контроль здійснюється у формі тестових завдань за матеріалом відповідних змістовних модулів. Максимальна оцінка за кожну модульну контрольну роботу 20 балів. Максимальна кількість балів за обидві модульні контрольні роботи – 40 балів. Перша модульна контрольна робота включає теми 1-5, друга теми 6-10. Структура модульної контрольної роботи: 40 тестових запитань (оцінка за кожну вірну відповідь – 0,5 балів).

Порядок оцінювання підсумкового контролю

Підсумковий контроль знань та компетентностей студентів з навчальної дисципліни здійснюється на підставі проведення семестрового іспиту, завданням якого є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, вміння формулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо.

Екзаменаційний білет охоплює програму дисципліни і передбачає визначення рівня знань та ступеня опанування студентами компетентностей.

Кожен екзаменаційний білет складається з 15 тестів та 3 практичних завдань (ситуаційного, діагностичного та евристичного), які передбачають вирішення типових професійних завдань фахівця на робочому місці та дозволяють діагностувати рівень теоретичної підготовки студента і рівень його компетентності з навчальної дисципліни.

Екзаменаційний білет включає:

Тести: максимальна кількість балів 15;

Ситуаційне завдання: максимальна кількість балів 5;

Діагностичне завдання: максимальна кількість балів 10;

Евристичне завдання: максимальна кількість балів 10.

Результат семестрового екзамену оцінюється в балах (максимальна кількість – 40 балів, мінімальна кількість, що зараховується, – 25 балів) і проставляється у відповідній графі екзаменаційної "Відомості обліку успішності".

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни

Студента слід **вважати атестованим**, якщо сума балів, одержаних за результатами підсумкової/семестрової перевірки успішності, дорівнює або перевищує 60. Мінімумально можлива кількість балів за поточний і модульний контроль упродовж семестру – 35 та мінімумально можлива кількість балів, набраних на екзамені, – 25.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни розраховується з урахуванням балів, отриманих під час екзамену, та балів, отриманих під час поточного контролю за накопичувальною системою. Сумарний результат у балах за семестр складає: "60 і більше балів – зараховано", "59 і менше балів – не зараховано" та заноситься у залікову "Відомість обліку успішності" навчальної дисципліни.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		не зараховано
35 – 59	FX	незадовільно	
1 – 34	F		

Рейтинг план навчальної дисципліни

Тема	Форми та види навчання		Форми оцінювання	Мак бал
Тема 1. Митна справа та митна політика держави	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція за питаннями: 1.1. Поняття про митну політику держави. 1.2. Концепція організації митної справи. 1.3. Завдання та функції митних органів.	Активна робота на парі	
	Лабораторне заняття	Лабораторна робота: проаналізувати завдання та функції митних органів	Активна робота на парі	
	Лекція	Проблемна лекція за питаннями: 1.4. Підприємство, як суб'єкт зовнішньо-економічної діяльності. 1.5. Взаємодія підприємств з митницею. 1.6. Система Єдиного вікна	Активна робота на парі	
	Практичне заняття	Практичне завдання за темою: Знайти місце підприємства у структурі митної логістики	Активна робота на парі	
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Опрацювання лекційного матеріалу за темою та самостійне вивчення законодавчих актів, що регламентують питання митної логістики	Перевірка домашніх завдань	
Тема 2. Теоретичні основи митної логістики	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція за питаннями: 2.1. Основні поняття та категорії митної логістики. 2.2. Еволюція митної логістики.	Активна робота на парі	
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою 2. Класифікувати види логістичних систем	Активна робота на парі	

	Лекція	Лекція за питаннями: 2.3. Поняття та види логістичних систем. 2.4. Сутність та види потоків. 2.5. Логістичні операції та їхні види.	Активна робота на парі	
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою 2. Проаналізувати сутність та види логістичних потоків	Активна робота на парі	
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Опрацювання лекційного матеріалу за темою та самостійне опрацювання положень логістичних систем, її видів та еволюції розвитку	Перевірка домашніх завдань	
Тема 3. Основи митної логістики на підприємстві	Аудиторна робота			
	Лекція	Проблемна лекція за питаннями: 3.1. Місце митної логістики на підприємстві. 3.2. Планування митно-логістичної діяльності підприємства. 3.3. Показники ефективності логістичної системи.	Активна робота на парі	
	Лабораторна робота	Лабораторне заняття за темою 3. Шляхи вирішення проблем розвитку логістики в Україні.	Виконання лабораторного завдання	10
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Опрацювання лекційного матеріалу за темою та самостійне опрацювання аналізу ефективності логістичної системи підприємства	Перевірка домашніх завдань	
Тема 4. Суб'єкти логістичної діяльності у митній справі	Аудиторна робота			
	Лекція	Проблемна лекція за питаннями: 4.1. Митний брокер. Обов'язки і відповідальність митного брокера. 4.2. Митний перевізник. Правові основи діяльності митного перевізника. 4.3. Контроль митних органів за окремими видами діяльності підприємств. 4.4. Магазили безмитної торгівлі. 4.5. Митні склади. 4.6. Вільні митні зони. 4.7. Склади тимчасового зберігання та вантажний митний комплекс	Активна робота на парі	
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою 4: Знайти та заповнити заяви для постановки на облік та зняття з обліку митного брокера	Активна робота на парі	
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного	Опрацювання лекційного матеріалу за темою та самостійне вивчення порядку зберігання	Перевірка домашніх завдань	

	опрацювання	товарів на складах тимчасового зберігання		
Тема 5. Визначення та характеристика ланцюгів поставок	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція за питаннями: 5.1. Економічна сутність логістичного ланцюга поставок. 5.2. Структура логістичного ланцюга поставок. 5.3. Фактори, що впливають на структуру ланцюга поставок.	Активна робота на парі	
	Практичне заняття	Семінар-дискусія на тему: Проблеми, що виникають в ланцюгах поставок та шляхи їх вирішення	Активна робота на парі	
		Написання модульної контрольної роботи	Контрольна робота	20
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Опрацювання лекційного матеріалу за темою та підготовка до написання модульної контрольної роботи	Перевірка домашніх завдань	
Тема 6. Перевезення, зберігання і розпорядження товарними потоками, що перебувають під митним контролем	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція за питаннями: 6.1. Порядок зберігання товарів, транспортних засобів комерційного призначення на складах митних органів. 6.2. Порядок оформлення товарних потоків, що переміщуються між митницями на територію України. 6.3. Застосування Митної конвенції про міжнародне перевезення вантажів з використанням книжки МДП.	Активна робота на парі	
	Практичне заняття	Практичне заняття на тему 6: описати механізм оформлення товарних потоків	Активна робота на парі	
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Опрацювання лекційного матеріалу за темою: перевезення, зберігання і розпорядження товарними потоками, що перебувають під митним контролем	Перевірка домашніх завдань	
Особливості митного оформлення експортно-імпорتنних	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція за питаннями: 7.1. Мета, місце і час митного оформлення товарів та транспортних засобів	Активна робота на парі	
	Семінарське заняття	Семінарське заняття: Правила митного оформлення товарів та	Активна робота на парі	

		транспортних засобів		
	Лекція	Лекція за питаннями: 7.2. Попередні операції, їх призначення та застосування у процесі митного оформлення. 7.3. Декларування	Активна робота на парі	
	Практичне заняття	Практичне заняття зва темою 7: аналіз необхідності планування попередніх операцій для митного оформлення	Активна робота на парі	
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Опрацювання лекційного матеріалу за темою. Самостійне вивчення особливостей декларування товарів	Перевірка домашніх завдань	
	Аудиторна робота			
Тема 8. Переміщення і пропуск товарів через митний кордон України. транспортних засобів комерційного призначення	Лекція	Лекція за питаннями: 8.1. Митні процедури при переміщенні товарних потоків через митний кордон України різними видами транспорту	Активна робота на парі	
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою 8. Розв'язання практичних завдань «Визначення категорії контрабанда». Розгляд кейсів	Активна робота на парі	
	Лекція	Лекція за питаннями: 8.2. Митні формальності при переміщенні товарів через митний кордон України різними видами транспорту.	Активна робота на парі	
	Лабораторна робота	Лабораторне завдання за темою 8: Організація міжнародних автотранспортних, водних, залізничних перевезень, авіаперевезень.	Виконання лабораторного завдання	10
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Опрацювання лекційного матеріалу за темою. Самостійне вивчення автотранспортних, водних, залізничних перевезень, авіаперевезень	Перевірка домашніх завдань	
	Аудиторна робота			
Тема 9. Логістичний документообіг в організації митної справи	Лекція	Лекція за питаннями: 9.1. Класифікація та форма зовнішньоекономічних договорів. 9.2. Техніка підготовки, укладання та виконання зовнішньоекономічного контракту	Активна робота на парі	
	Практичне	Мозкові атаки для пошуку	Активна робота	

	заняття	оптимальних шляхів підготовки та виконання зовнішньоекономічного контракту	на парі	
	Лекція	Лекція за питаннями: 9.3. Типова структура міжнародного контракту. 9.4. Особливості заповнення транспортної документації при здійсненні міжнародних перевезень.	Активна робота на парі	
	Семінарське заняття	Семінарське заняття за темою 9: Особливості заповнення транспортної документації	Активна робота на парі	
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Опрацювання лекційного матеріалу за темою. Самостійне вивчення питання заповнення міжнародного контракту	Перевірка домашніх завдань	
Тема 10. Оптимізація митних платежів	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція за питаннями: 10.1. Порядок нарахування та стягнення митних платежів та податків при митному оформленні. 10.2. Оптимізація митних платежів: завдання та методи.	Активна робота на парі	
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою 10: розрахунок митних платежів	Активна робота на парі	
		Написання модульної контрольної роботи	Контрольна робота	20
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Опрацювання лекційного матеріалу за темою. Самостійне вивчення світового досвіду оптимізації митних платежів	Перевірка домашніх завдань	
	Іспит	Підсумковий контроль		40
	Σ			100

Рекомендовані джерела

1. Дем'янюк, О. Б. Митне адміністрування [Текст] : навч. посіб. / О. Б. Дем'янюк, С. Д. Герчаківський. - Тернопіль : ТНЕУ, 2016. - 328 с.
2. Єніна А. О. Митна логістика. Конспект лекцій. Сайт персональних навчальних систем ХНЕУ ім. С. Кузнеця - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://pns.hneu.edu.ua/enrol/index.php?id=6777>
3. Сушкова О. Є. *Митна логістика* : навч. посібник / О. Є. Сушкова; Ун-т ДФС України. – Ірпінь, 2018. – 266 с.

Додаткова

4. Єніна А.О. Контрабанда и нарушение таможенных правил: виды и недостатки в противодействии - Збірник наукових праць ІІІ ВВПК "Сучасні проблеми обліку, аналізу, аудиту й оподаткування суб'єктів господарської діяльності: теоретичні, практичні та освітянські аспекти" 28-29.03.2019 р., м. Дніпро, С. 118-122

5. Карпова В.В. Проблемні аспекти оцінювання товарів для цілей оподаткування, митного оформлення та складання фінансової звітності / В. В. Карпова, А. О. Єніна, Є. І. Котляров // Бізнес-Інформ. - 2018. - № 4. С. 351-359

6. Найденко О. Є. Основні аспекти становлення та розвитку митної справи України / О. Є. Найденко, А. О. Єніна, О. В. Костяна // Глобальні та національні проблеми економіки – 2018. – №23. – С. 506 – 511.

7. Kostiana O. Customs policy of Ukraine in the context of cyclical economic development / O. Kostiana, V. Tyschenko, O. Naydenko, V. Ostapenko, O. I. Omelchenko // Financial and credit activity: problems of theory and practice. – 2020 . – Vol. 3. - No 34 (2020). – P. 351-357.

8. Tyschenko V. F. The customs policy of the state through the prism of incentives and restrictions / V. F. Tyschenko, O. E. Naydenko, V. V. Karpova, O. I. Omelchenko // Financial and credit activity: problems of theory and practice. – 2018. – Vol. 3. - No 26(2018). – P. 256-267.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

9. Митний кодекс України від 13.03.2012 р. № 4495-VI / Редакція від 03.12.2017 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>

10. Митне регламентування порушень митних правил та відповідальності за їх порушення / А.О. Єніна // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ibo.tneu.edu.ua/index.php/ibo/article/view/443>

11. Офіційний сайт ДМСУ. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://customs.gov.ua/>

12. Митна логістика». Сайт персональних навчальних систем ХНЕУ ім. С. Кузнеця - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://pns.hneu.edu.ua/enrol/index.php?id=6777>